

Asia: VN/17651/2021

Lainsäädännön jälkiarvioinnin kehittäminen valtioneuvostossa

1. Jälkiarvioitavat lainsäädäntöhankkeet

Tulisiko kaikista lainsäädäntöhankkeista tehdä jälkiarviointi? Perustele.

ei [Ei ole tarkoituksenmukaista tehdä jälkiarviointia kaikista lainsäädäntöhankkeista, koska niistä valtaosa on lähinnä teknisiä muutoksia tai voimassa olevien lakien päivittämistä, esim. budjettilait.]

Jos jälkiarviointi toteutettaisiin vain osasta lainsäädäntöhankkeita, millaisin kriteerein jälkiarvioitavat lainsäädäntöhankkeet tulisi valita?

Jälkiarviointi on tarkoituksenmukaista tehdä vain merkittävistä ja/tai rakenteellisia muutoksia aiheuttavista lakiuudistuksista/-muutoksista. Esimerkiksi sote-uudistuksen ns. runkolait, terveydenhuollon rahoituksen uudistamiseen liittyvät lait ja verotuksen painopistettä muuttavat lait. Tällöinkin jälkiarviointi pitää tehdä kokonaisuudesta ei vain yksittäisistä laeista.

Tulisiko lainsäädännön jälkiarviointia tehdä säädöksittäin vai laajempina kokonaisuuksia? Perustele.

laajempina kokonaisuuksina

Pitäisikö jälkiarvioinnin tekemistä suunnitella jo lain laadintavaiheessa? Miten?

Kyllä. Lainsäädännön jälkiarvioinnin toteuttaminen pitää suunnitella jo lain/lakien valmisteluvaiheessa. Jälkiarvioinnin suunnittelu on perusteltua tehdä ennakkollisen vaikutusarvioinnin valmistelun yhteydessä. Tällöin jälkiarvioinnissa voidaan mitata sitä, kuinka hyvin lainsäädännöllä saavutettiin sille asetetut tavoitteet ja kuinka hyvin vaikutusarviointit toteutuivat.

2. Jälkiarviointien resursointi ja toteutus

Miten jälkiarviointit tulisi rahoittaa ja resursoida?

Jälkiarviointiin pitää varata valtion budjetissa erillinen arviomääräraha, esim. valtioneuvoston kanslialle.

Miten jälkiarviointeja tulisi toteuttaa?

Osa jälkiarvioinneista voidaan toteuttaa virkatyönä, mutta yhteiskunnallisesti merkittävissä lainsäädäntöhankkeissa on perusteltua teettää jälkiarviointi riippumattomalla tutkimuslaitoksella.

Miten varmistetaan jälkiarviointien laatu?

Jälkiarvioinnille ja sen toteuttamiselle on luotava selkeät kriteerit.

Miten voitaisiin lisätä yhteistyötä tutkijoiden ja tutkimuslaitosten kanssa lainsäädännön jälkiarvioinnissa?

Teettämällä jälkiarviointeja tutkimuslaitoksilla sekä yliopistoilla.

3. Jälkiarviointien koordinointi

Tulisiko jälkiarviointien tekemistä koordinoida valtioneuvostossa? Perustele.

kyllä [Valtioneuvosto voisi olla oikea taho koordinoimaan jälkiarvioiteja, koska se viime kädessä vastaa lakiesitysten valmistelusta eduskunnalle.]

Miten mahdollinen koordinointi tulisi toteuttaa? Perustele.

muu menettely, mikä? [Valtioneuvoston kanslia olisi luonteva taho vastaamaan koordinaatiosta.]

Millaisia tehtäviä koordinaatioon tulisi sisällyttää?

Jälkiarvioinnin ohjeistusten ja aikataulujen sekä kriteeristöjen luominen.

4. Jälkiarviointien hyödyntäminen ja avoimuus

Miten varmistetaan jälkiarviointien hyödyntäminen?

Lainsäädännön valmistelusta vastuullinen ministeriö on velvoitettava antamaan vastineensa jälkiarvioinnissa esitettyihin huomioihin. Vastuuministeriön on myös tehtävä esitys, mihin toimenpiteisiin se ryhtyy mahdollisesti havaittujen puutteiden tai epäkohtien korjaamiseksi, esim. valmistelemaan lakimuutoksia.

Miten varmistetaan jälkiarviointien avoimuus ja läpinäkyvyys?

Jälkiarviointiraporttien pitää olla julkisia ja avoimesti saatavilla.

Tarvitaanko erityinen internet-sivusto, jossa informoidaan jälkiarvioinneista? Perustele.

kyllä [Julkisuus ja avoimuus edellyttävät tiedon helppoa saatavuutta. Siihen oma internet-sivusto on hyvä työkalu.]

Mitä tällaisen sivuston tulisi sisältää?

tehdyt jälkiarvioinnit

Onko joitain muuta mitä jälkiarviointien kehittämisessä tulisi huomioida?

Sivustolle olisi hyvä koota tehtyjen jälkiarviointien lisäksi kyseisten lakien / lainsäädäntöhankkeiden vaikutusarviointit.

Partanen Ismo
Lääkäripalveluyritykset ry